

Mgr. Barbora Herčíková

Královédvorská městská kancelář do roku 1620

Disertační práce

Katedra pomocných věd historických a archivnictví Filozofické fakulty Univerzity Hradec Králové

Doktorský studijní obor: Archivnictví

Hradec Králové 2023, 247 s.

Stanovisko školitelky

Problematika městských kanceláří tu a tam ožívá od 20. století v dílčích pramenných sondách, systematictější výzkum však v České republice v minulosti proběhl či probíhá pouze ojediněle. Příkladně vzpomeňme badatelské aktivity Ludmily Sulitkové a Hany Jordánkové, které dlouhodobě věnují pozornost brněnské městské kanceláři, z jejíž působnosti je dochován bohatý archivní fond. Řada městských fondů je však torzovitá a výzkum dochovaných pramenů se stává velkou badatelskou výzvou. Je to případ královédvorského městského fondu, který si jako primární zdroj pramenné materie zvolila Mgr. Barbora Herčíková, inspirující se svým výzkumem královéhradecké městské kanceláře a metodiky, kterou aplikují při výzkumu středověkých a raně novověkých městských kanceláří a při výzkumu dějin měst. Protože však naše města i jejich městské kanceláře představují v době středověku a raného novověku svébytné individuality, bylo pochopitelně nezbytné soustavným studiem dochovaných pramenů dospět k vlastní interpretaci nashromážděného souboru úředních písemností. Skutečným oříškem tak byl pro doktorandku např. diplomaticko-paleografický rozbor dvou nejstarších dochovaných královédvorských knih (tzv. *Knihy pergamenové* a *Knihy papírové*), které výborně dokládají postupné ustalování knihového systému v jednom z nejmenších královských měst a současně pronikání některých institutů pražského práva do právní a soudní praxe magdeburské.

Práce má logickou strukturu, kdy jednotlivé kapitoly, podle možností vzájemně provázané, postupně představují od středověku do závěru předbělohorské doby fungování královédvorské městské kanceláře. I přes torzovitost je dochovaná materie dobře vytěžena a dokládá v mezích možností personální zajištění kanceláře i typologii vedených a vydávaných

písemností. Studentka potvrzuje předpoklad, že nevelké královské město Dvůr ve své kanceláři obvykle zaměstnávalo jednoho radního písaře a že vedené písemnosti a jejich specializace (zvláště úřední knihy) odrážejí lidnatost a hospodářskou a kulturní úroveň města.

V závěru doktorandka účelně shrnula výsledky svého výzkumu a nastínila možnosti dalšího bádání. Po připojeném seznamu pramenů a literatury práci velmi vhodně doplňuje seznam obrazových příloh a tabelárních příloh a místní a jmenný rejstřík. Cennou součástí práce je i kvalitně vyhotovená transkripce ukázek vybraných ze zkoumaného souboru písemností. Studentka má velmi dobrou stylistickou i pravopisnou úroveň, proto je velká škoda, že jí s ohledem na čerstvé mateřské povinnosti při samotné finalizaci textu scházely síly text více precizovat. Pravidla tvorby poznámkového aparátu si doktorandka osvojila.

Velmi oceňuji, že se doktorandka tématu disertační práce věnovala od samotného počátku studia, kdy též záhy své poznatky zpřístupnila odborné veřejnosti ve formě několika dílčích studií. Dlouhodobým promýšlením získaných poznatků tak nabyla určitého nadhledu, který jí umožnil pracovat i s velmi torzovitou materií. Výsledky jejího výzkumu považuji za cenný příspěvek k městské diplomatice, který se může stát východiskem pro podobně laděné pramenné sondy zaměřené na studium městských kanceláří v době středověku a raného novověku.

Závěrem mohu konstatovat, že doktorandka zpracováním své disertační práce prokázala tvůrčí činnost ve vybrané oblasti výzkumu a naplnila požadavky standardně kladené na disertační práce v oboru *Archivnictví*. Práci velmi ráda doporučuji k obhajobě.

V Hradci Králové 31. ledna 2024

doc. PhDr. Jana Vojtíšková, Ph.D.

